

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

22 Aralık 2011 Perşembe

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

22 Aralık 2011 Perşembe

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511)	6:8
1974 Denizde Can Emniyetiyle Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1978 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504)	8:13
1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesine İlişkin Değişikliklerin Kabulüne Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/509)	13:16
1978 Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Var diya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin Değişikliklerin Kabulü Hakkında Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506)	16:18
Uluslararası Deniz Trafığının Kolaylaştırılması Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507)	18:20
Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/505)	21:22
2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/329)	23:25
2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/460)	25:27
1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Sınırlandırma Miktarlarının Değişikliklerine Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/503)	27:32

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:35
İdris BAL (Kütahya)	3:4
Ali Rıza ALABOYUN (Aksaray)	4:5
Rıfat SAİT (İzmir)	5
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	6:8
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi)	6:7, 7
Rıfat SAİT (İzmir)	7
Madde 1, 2, 3	8
Önerge	8
1974 Denizde Can Emniyetiyle Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1978 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	8:13
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi)	12
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	12
Madde 1, 2, 3, 4	13
Önerge	13
1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesine İlişkin Değişikliklerin Kabulüne Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	13:16
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi)	14
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	14
Önergeler	15, 15:16
Madde 1, 2, 3, 4	15
1978 Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin Değişikliklerin Kabulü Hakkında Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	16:18

Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi)	16:17
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	17
Önergeler	17, 18
Madde 1	17
Madde 2, 3, 4	18
Uluslararası Deniz Trafiğinin Kolaylaştırılması Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	18:20
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi)	18:19
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	19, 19:20
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	19
Madde 1, 2, 3, 4	20
Önerge	20
Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	21:22
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi)	21:22
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	22
Madde 1, 2, 3, 4	21
Önerge	21:22
2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	23:25
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi)	23:24
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	24
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	24
Madde 1	24:25
Madde 2, 3	25
Önerge	25
2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	25:27
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi)	26
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)	26
Madde 1, 2, 3	27
Önerge	27
1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Sınırlandırma Miktarlarının Değişikliklerine Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	27:32
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı)	28:29

Temsilcisi)		
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)		29, 30, 32
Mehmet Ali EDİBOĞLU	Hatay	29, 30
Fatma Nur SOYBAŞ (Denizcilik Müsteşarlığı Uzman Yardımcısı)		29:30, 31
Recep ŞAHİN (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürü)		30
Osman Aşkın BAK	İstanbul	30
Önergeler		31, 32
Madde 1, 2, 3, 4		32
1971 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Tazminat Limitleri Değişikliklerine Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı		32:35
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi)		33:34
M. Zeki ÇİTÇİ (Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı)		34
Madde 1, 2, 3, 4		34
Önerge		34:35

Açılma Saati: 11.00

Kapanma Saati: 12.36

22 Aralık 2011 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKANVEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül Bekin ŞAHKULUBEY (Mardin)

--0--

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli basın mensupları, değerli hükûmet temsilcileri; hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır. 24'üncü yasama döneminin, İkinci yasama yılının, 14'üncü Toplantısını açıyorum.

Bugün gündemimizde Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı UNDP ile ilgili bir anlaşma ve denizcilik konusunda dokuz tane çok taraflı anlaşma yer almaktadır.

Ben, Komisyonumuza öncelikle Fransa'da Ulusal Meclise sunulmuş olan bir tasarı nedeniyle Meclisimizi temsilen Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisinden milletvekillerimizle birlikte ve Türk-Fransa Dostluk Grubu Başkanı Sayın Kasım Gülpınar'ın da dâhil olduğu bir heyetle Fransa'ya yaptığımız son seyahat hakkında Komisyonumuza bilgi sunmak istiyorum.

Çok yoğun temaslar yaptık Fransa'da. Fransa Ulusal Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı, onun dışında cumhurbaşkanı adaylarından Hollande'ın seçim kampanyası direktörü eski AB Bakanı Pierre Moscovici, keza senatörler Nathalie Goulet ve çok sayıda Fransız senatosu üyesi, Fransa – Türkiye Ulusal Meclis Dostluk Grubu Başkanı Diefenbacher, tarihçi Pierre Nora, Fransa cumhurbaşkanı adayı François Bayrou, Fransa senatosundaki Merkezi Birlik Grubu Başkanı François Zocchetto, Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin dışişleri başdanışmanı Jean David Levitte, Dışişleri Bakanı Alain Juppe, Fransız Ulusal Meclis Başkanı Bernard Accoyer ve Ulusal Meclisesi UMP Grup Başkanı Christian Jacop ve eski Senato Başkanı Gerrard Larcher ile görüşmelerimiz oldu. Ayrıca çok sayına Fransız basın mensubuna, Fransız televizyon kanalına da bu sorun hakkında görüşlerimizi ifade ettik.

Şu aşamada bir değerlendirmek yapmak gerekirse: Bu tasarı adeta bir baskın zihniyetiyle ve christmas öncesinde olayın boyutlara tam anlaşılamayacak şekilde gözden kaçırılarak Ulusal Meclise sevk edilmiş bir tasarı idi. Ancak yaptığımız temaslar, Sayın Başbakanımızın mektubu, Sayın Meclis Başkanımızın mektubu, Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamaları, Parlamentoda grubu bulunan üç

partinin ortak açıklaması ve Parlamentoda yine grubu bulunan üç parti grubundan oluşan bir heyetin Fransa'ya gitmesi sonucunda bu tasarı gözlerden kaçırılarak geçirilmesi mümkün olan bir tasarı olmaktan çıktı.

İlk gittiğimizdeki temaslarımızda sadece bir televizyon kanalı bizleri izlerken, ayrıldığımız noktada, dışişleri bakanı ziyareti ve meclis başkanı ziyaretimizde elliye yakın Fransız televizyon kameramanı, Fransız basın mensubu vardı. Akşam yaptığımız basın toplantısında da keza aynı şekilde çok sayıda Fransız basın mensubu geldi. Gün ertesinde Fransa'daki çok önemli gazetelerde kapaktan, birinci sayfadan manşet olarak verildi ve dün Le Monde bir anket yaptı, 9 bin kişiye sorduğu sorunun cevabında yüzde 64 bu tasarıya karşı bir görüş ifade etti. Dolayısıyla böyle bir ortamda bu tasarrının Fransa Meclis ve Senatosundan geçmesi hâlinde Türk-Fransız ilişkilerine vereceği zarar, Fransa'ya vereceği zarar artık herkes tarafından bilinir bir vaziyette.

Bugün Temsilciler Meclisinde, Ulusal Mecliste bu tasarı oylanıyor. Benim Fransa'daki temaslarımdan edindiğim intiba bu oylamada bu tasarı Ulusal Meclisten geçecek. Ancak bugün ile 22 Şubat arasındaki dönemde Senato aşaması öncesinde ve sırasında Türkiye'nin mesajlarının daha iyi değerlendirildiği ve daha akılselim sahibi Fransız vatandaşlarının ve senatörlerinin ve politikacılarının etkili olabileceği bir ortamın mevcut olabileceğini düşünüyoruz.

Bugün Sayın Başbakanımız bazı açıklamalar yapacak ve burada Fransa ile ilgili olarak Türkiye'nin alabileceği önlemlerin ilk dalgası hakkında kamuoyuna bilgi verecek.

Gerçekten bu tasarı zamansız, yararsız ve gereksiz bir tasarıdır. Bu, Fransa'da yaşayan Ermeni oylarını almak dışında bir mantığı, bir anlamı olmadığı kesin olan bir tasarıdır. Ancak Fransa'da verdiğim örneği burada tekrarlıyorum: Türk-Fransız ilişkileri bugün 13.5 milyar euro ticaret hacmi, 6.5 milyar euro Türkiye'deki Fransız yatırımları, 1 milyon Fransız turistin Türkiye'yi ziyaret ettiği, çok önemli üniversite ve Fransız liselerinin olduğu bir Türkiye ve gelecekte de Türkiye'nin çok önemli enerji projeleri, ulaştırma projeleri, uçak nakliye projeleri için de iş birliği yapabileceğimiz bir imkân var. Böyle bir imkân varken, bu kadar dar bir görüşle ve çok küçük çıkarlar uğruna bu ilişkilere zarar verecek bir tasarıyı da gerçekten hem anlamakta güçlük çekiyoruz hem de artık sabrımızın gerçekten son aşamalarına geldiğimizi ifade ediyoruz.

Fransa'da verdiğim örnekte, okyanustaki birkaç balığı yakalamak uğruna okyanustaki bütün balıkları öldürmek gibi bir girişim bu. Türkiye, 2001 yılında Fransa Ermeni soykırımını tanıırken ki Türkiye değil, Fransa 2006 yılında buna benzer başka bir tasarıyı görüşürken ki Türkiye'de değil. 2001 yılında Türkiye'de AK PARTİ Hükûmeti yoktu ve Türkiye tarihinin en büyük ekonomik krizlerinden birini yaşıyordu. 2006 yılında da Avrupa Birliği sürecinin en üst noktasında olduğumuz bir yıldır ve Türkiye'nin bir eli tabiri caiz ise arkasına bağlı vaziyette bu tasarıyı konuşuyordu.

Bugün Türkiye'nin artık elleri serbest, arkasına bağlı hiçbir eli yok. Onun için Türkiye'nin ne yapabileceğini düşünürken 2001 ve 2006 yılındaki resimlere bakarak bir hesaplama yapmanın yanlışlığı çok açık ortada. Yine de ümidimizi muhafaza etmek istiyoruz. Ama Türkiye'nin de sabrının sonuna geldiğini burada açıkça ifade ediyoruz.

Türkiye – Fransa ilişkilerinin hiçbir döneminde bir Fransız siyasi kişisi Türkiye-Fransız ilişkilerine bu kadar sorunlu bakmamıştır. Bu kadar bu ilişkilere zarar verecek davranış içinde bulunmamıştır. Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin gerçekten Türkiye ile sorununun ne olduğunu anlamak mümkün değil. Ancak yine de Fransız iş çevrelerinin ve Fransız aklı başında siyasi çevrelerinin Türkiye ile sorunu olan Cumhurbaşkanının başlattığı bu inisiyatifi de geriye çevireceğini ve devletler arası ilişkilerin kişilerle kaim olmadığını bütün dünyaya tekrar göstereceğini ümit ediyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen arkadaşlarımız var mı?

Buyurun Sayın Bal.

İDRİS BAL (Kütahya) – Değerli Başkanım, sizin başkanlığınızdaki heyetin çalışmalarından dolayı mutlu olduk, teşekkür ediyoruz. Meselenin vuzuha kavuşması, aydınlanması için katkıda bulundunuz. Bende daha önce bu hususta çalışmalar yapan bir akademisyen olarak meselenin teşhis aşamasında durmamız gerektiğini düşünüyorum. Mesele, 1915'te gerçekleşen olayların nasıl olduğu, kimin ne kadar kayıp verdiği, bunun katliam mı olduğu ya da iddia edildiği üzere soykırım mı olduğu asla değildir. Bu belki sekiz on boyuttan bir tanesidir sadece. Aslında mesele şu anda dünyanın dört bir yanındaki Ermeniler kimliklerini kaybetme ile ilgili bir tehlikeyle yüz yüzedirler ve bir bahane lazım bunların bir araya gelmesi için. O bahane efsaneleşmiş soykırım iddiaları. Meselenin birinci yönü bu.

İkinci yönü ise: Dünyanın dört bir yanındaki Ermeniler bulundukları ülkelerde belirli ağırlıklara erişmişler, ekonomik anlamda, siyasi anlamda ve entegre olmuşlar büyük ölçüde ve bulundukları ülkelerdeki siyasetçiler, işte bir seçim varsa, o seçimde destek elde edebilmek için bunu iç siyaset malzemesi olarak kullanmaktadırlar, aynen şu anda Fransa'da olduğu gibi çünkü Fransa'da gelecek yıl seçimler var, oradaki oy hesabından dolayı bunu iç siyaset malzemesi yapıyorlar.

Üçüncü boyutu ise: Uluslararası ilişkiler maalesef bizim istediğimiz, dilediğimiz, tüm iyi insanların dilediği gibi ahlak esaslarına göre cereyan etmiyor, tam tersine değerli arkadaşlar, çıkar ve küçük hesaplara göre bazen büyük yanlışlıklar yapılabiliyor. Türkiye'ye karşı oynanan kozlardan biri hâline gelmiştir. İşte Türkiye'ye karşı duruma göre PKK'yı oynayabiliyorlar, duruma göre Ermeni meselesini oynayabiliyorlar, duruma göre başka Türkiye'nin zaafalarına oynayabiliyorlar.

Dolayısıyla aslında Avrupa'nın değerlerine baktığımız zaman, Fransız İhtilali sonrasında eşitlik, kardeşlik, özgürlük gibi değerlere baktığımız zaman aslında Fransa'nın kendi değerleriyle, Avrupa'nın kendi değerleriyle çatıştığını çok açık bir şekilde değerli arkadaşlar biz görebiliriz. Aksi

takdirde buradaki meclisler gidip arşivlerde araştırma yapmıyorlar, siyasi karar alıyorlar. Dolayısıyla bir akademisyenin, bir bilim adamının Fransa'ya gittiğini, orada çalışmalar yaptığını düşünün, emirle mi analiz yapacak, emirlere göre mi kararlar verecek? Eğer emirlere göre analiz yapılıyorsa, kararlar veriliyorsa burada demokrasiden, insan haklarından, özgürlüklerden bahsedilemez maalesef burada, tırnak içerisinde söylüyorum, değerli arkadaşlar, burada faşizmden bahsedilebilir.

Değerli arkadaşlar, tabii ki burada, uluslararası ilişkilerde -sözlerimi fazla uzatmadan hemen tamamlamak istiyorum- hep şuna bakılır yani bu iş doğru mudur yanlış mıdır ondan daha ziyade cazibe ve caydırıcılık önemlidir yani siz adım attığınızda Türkiye'ye zarar verdiğinizde bunun karşılığı ne olacak? Maalesef, Sayın Başkanımızın da söylediği gibi, Türkiye'nin geçmişteki ekonomik anlamdaki zafiyetlerinden dolayı, istikrar anlamındaki zafiyetlerinden dolayı, dış siyasetinin kendi senaryolarına göre istenen şekilde çizilememesinden dolayı Türkiye'ye zarar vermenin bedeli çok hafif olmuştur ama şu andaki Türkiye, 1970'lerin, 1980'lerin, 1990'ların Türkiye'si değildir. Gelişen, güçlü bir ekonomisi vardır hatta şu anda çoğu Avrupa ülkesinden daha iyi durumda olan bir ekonomisi vardır. Devlet – halk barışıklığı büyük oranda sağlanmıştır ve kendi doğrularına göre hareket eden bir dış siyaseti vardır. Dolayısıyla bizde bir deyim var: “Fare dağa küsmüş, dağın haberi yok.” Tırnak içinde, Türkiye, o eski, etkisiz, gücünü gösteremeyen bir Türkiye değildir. Dolayısıyla bundan sonraki gelişmelerin zararın neresinden dönülürse kâr olduğunu düşünmekle beraber eğer olumsuz bir karar çıkma durumunda Türkiye'nin tepkisi olacaktır. Türkiye artık cazibesi ve caydırıcılığı olan ve bu yönde gelişen bir ülkedir.

Son olarak da şurasını söyleyeyim: Biz bunları derken tarihimizi kutsamıyoruz. Biz geçmişte yapılan hataları da, doğruları da görerek, onlardan ders alarak hareket etmeye çalışıyoruz ama mesele soykırım ise 1290'larda Fransızların kovduğu Yahudileri, 1392'de İngilizlerin kovduğu Yahudileri, 1492'de İspanyolların, 1496'da Portekizlilerin kovduğu Yahudileri bu millet kabul ettiyse, bu bağlamda Fransız İhtilali sonrası bahsi geçen laikliği adı koyulmamış bir şekilde yaşattıysa inanç özgürlükleri bağlamında, dolayısıyla böyle bir ağır ithamı bizim kabul etmemiz mümkün değildir. Biz yine Komisyonumuz olarak biliyoruz ki zararın neresinden dönülürse kârdır. Fransız Meclisinin sorumlu davranmasını ümit ediyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Alaboyun.

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Türkiye Büyük Millet Meclisi NATO Parlamenter Asamblesi Başkanı olarak NATO'da birlikte çalıştığımız Fransız delegasyonundaki arkadaşlarımızın her birine dün ayrı ayrı mektup yazdık Fransızca. Konuyu gündeme getirdik, dikkatlerine getirdik. Bu işin millî meclislerin işi

olmadığı, tarihçilerin hatta gerekiyorsa da hukukçuların işi olduğu, bizlerin tarih yazma gibi, tarihi değerlendirme gibi yetkimiz olmadığını söyledik. Nitekim bu doğrultuda 2006 yılında bu salonda, biz, müteveffa Hrant Dink'in de aralarında bulunduğu bazı Ermeni vatandaşlarımızla, sözde Ermeni soykırımı konusunda uzmanlaşmış bazı Türk bürokratlarımızla, büyükelçilerimizle birlikte bir görüşme yaptık ve basına açtık o. Arkadaşlarımız da hatırlayacaklardır.

Türkiye bu konuları tartışmaktan asla geri durmadı, asla tek yanlı da bakmadı. Önce kendi insanımızla, kökeni ne olursa olsun -Ermeni-Türk- bunu kendi içimizde tartışmayı biz bir görev bildik ve Mediste ilk defa 2006 yılında, o zaman -Uyum Komisyonu Başkan Vekilliğinde işte Onur Öymen başta olmak üzere- bütün arkadaşlarımızın, muhalefetin de desteğini alarak bu işi gerçekleştirdik.

Burada yapılması gereken, biraz önce İdris Hoca'nın söylediği gibi, büyük bir proje var Ermeniler tarafından büyük bütçeyle yürütülen; sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen, üniversite ayağıyla yürütülen bir proje.. Türkiye'nin de meseleye sadece hükûmet boyutuyla, devlet boyutuyla değil; birazcık da sivil toplum boyutuyla bakıp bu konuda çok daha sağlıklı adımlar atması gerektiğine inanıyorum ve Fransa'da yaptığınız çalışmalardan dolayı da size teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Sait.

RİFAT SAİT (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, anlaşılıyor ki, bu tip çalışmalar lobicilik gerektiriyor. Biraz önce sizden aldığımız bilgilere göre de Fransa'da beş yüz bine yakın Ermeni olduğu ve bunların da dostlarıyla beraber 1 milyona yakın etki yaptığını gözlemleniyor. Ancak burada Türkiye'nin de bir lobicilik yapması ihtiyacının doğduğu görülüyor. Özellikle ben de Balkan Stratejik Araştırma Merkezinin Başkanı olarak başta Balkanlarda olmak üzere Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ve Avrupa'daki Türk vatandaşlarının da burada etkili olması gerektiğini ve bulundukları ülkelerde bir lobicilik yaparak, ülkelerinin de Fransa'ya olan baskılarını sürdürmeleri gerektiğini düşünüyorum. Özellikle Balkan ülkelerinin de bu konuda duyarlı olması, başta Kosova, Makedonya gibi çünkü Kosova'yı ilk tanıyan ülke Türkiye idi, bunların da etkin olması ve Fransa'yı bu konuda eleştirmeleri gerektiğini düşünüyorum.

Türkiye'de yaşayan Ermeni vatandaşlarımızın da bu konuda samimiyet ve sadakatlerinin bir ölçüsü olacağını ve onların da bu konuda duyarlı olması gerektiğini, ortak bir şekilde karar vererek Fransa'yı eleştirmeleri gerektiğini düşünüyorum. Size de çok teşekkür ediyorum yaptığınız çalışmalardan dolayı.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Basın mensuplarına teşekkür ediyoruz. İyi günler diliyorum hepinize.

Şimdi müsaade ederseniz gündemimizin 1'inci maddesine geçiyorum:

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/511) esas numaralı Tasarı 11 Kasım 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 21 Kasım 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Hükûmet Temsilcisi sıfatıyla Büyükelçi Sayın Birnur Fertekligil'e veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım. Değerli milletvekillerimize saygılarımı sunuyorum.

İstanbul'u Birleşmiş Milletlerin önemli bir bölgesel merkezi hâline dönüştürme politikamız çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında İstanbul uluslararası kalkınmada özel sektör merkezinin kuruluşuyla ilgili anlaşma, Sayın Bakanımızla UNDP'nin Başkanı Helen Clark tarafından 11 Mart 2011 tarihinde Ankara'da imzalandı. Açılışı Mayıs 2011'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Dördüncü En Az Gelişmiş Ülkeler Konferansı sırasında yapıldı. Merkezin misafir siyasetçilere, uzmanlara ve araştırmacılara ev sahipliği yapan çalıştayları organize etme, kamu ve özel sektör temsilcileri için eğitim ve kapasite geliştirme, özel sektörün gelişimi rolüyle ilgili bilgi ağları ve yeni modellerin kurulmasını destekleme, diğer ülkelere üst düzey danışma misyonları ve ilgili sektör, özel sektör odaklı kuruluşlarla diğer ülkelerden düşünce kuruluşlarını eşleştirme gibi faaliyetlerde bulunması öngörülmektedir.

Merkez için tespit edilen dört ana hedef vardır.

Birincisi, kapsayıcı ve rekabetçi piyasalar ile kapsayıcı iş modellerinin gelişimini desteklemek.

İkincisi, özel sektör ile girişimciliği teşvik etmek ve bin yıl kalkınma hedeflerinin ve uluslararası düzeyde kabul edilen diğer hedeflerin uygulanması için Birleşmiş Milletler ile ortaklığı güçlendirmek.

Üçüncüsü, üçlü iş birliğini ve güney – güney ortaklığını etkinleştiren özel sektör kapasite geliştirme faaliyetleri bakımından bir mükemmeliyet merkezi hâline gelmek.

Nihayet sonuncu hedef de, iş dünyası ile yardımcı aktörlerin bir araya getirilmesi ve bunlar arasında hayata geçirilebilecek ortaklıkların tesis edilmesi.

UNDP ile bir stratejik iş birliği başlatan bir projedir. Merkezin UNDP'yi program ve projeler için birçok donörlü bir fon kurulması ve ülkemizin de bu fona ilk dört yıl için bir katkıda bulunması öngörülmektedir. Merkezin hesabına bu fon anlaşması uyarınca mali yükümlülüklerimizin yerine getirilmesi için bu anlaşmanın yüce Meclisimiz tarafından uygun bulunmasını beklemekteyiz.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz var mı?

Buyurun Sayın Sait.

RIFAT SAİT (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Büyükelçiye şunu sormak istiyorum: düşünce kuruluşlarından bahsettiniz Birleşmiş Milletlerdeki. Türkiye'nin Birleşmiş Milletler nezdinde non governmental organization dediğimiz organize ettiği bu düşünce kuruluşlarından var mıdır? Bunu öğrenmek istiyorum.

Bir de, bu konuda UNDP ile beraber çalışan Türkiye'deki özel sektör temsilcileri var mıdır veya onlarla ilgili bir çalışma var mıdır?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Fertekliğil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Sorunun birinci kısmını cevaplandırayım: Türkiye'den bazı sivil toplum kuruluşları, bunlar düşünce örgütleri de olabilir, başka farklı amaçları olan kuruluşlar da olabilir. Bir kısmı Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi nezdinde istişari statüye sahiptirler, diğer ülkelerin kuruluşları gibi. Türkiye olarak tabiatıyla bunların müracaatlarında biz Birleşmiş Milletler nezdindeki misyonumuz vasıtasıyla bu girişimleri desteklemekteyiz ve istişari statüyü haiz kuruluşlarımızla da her gerektiğinde yakın iş birliğimizi sürdürmekteyiz.

RIFAT SAİT (İzmir) – Böyle kuruluşlar var mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Şu anda liste yanımda değil ama var. Türkiye'den pek çok kuruluş var. Marmara Vakfı gibi, TESEF gibi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka soru sormak isteyen Komisyon üyemiz var mı? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci maddesinde küçük bir yazım hatası var. Madde 1 yazılması gerekirken sadece madde yazılmış. Basit yazım hataları için önerge vermeye gerek bulunmuyor. Biz bunu redaksiyonla düzeltebiliyoruz.

Tasarının birinci maddesini redaksiyon doğrultusunda okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI ARASINDA UNDP-İSTANBUL ULUSLARARASI KALKINMADA ÖZEL SEKTÖR MERKEZİNİN (IICPSD) KURULUŞU İLE İLGİLİ ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Mart 2011 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/511) esas numaralı Kanun Tasarısının Komisyon Raporu üzerinde Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyon Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin ikinci maddesine geçiyorum:

1974 Denizde Can Emniyetiyle Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1978 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/504) esas numaralı Tasarı 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Kasım tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarı 25 Mayıs 1980 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan onay kararnamesiyle onaylanan Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesinde değişiklik öngören 1978 tarihli Protokole katılmamız amacıyla hazırlanmıştır.

Burada bir hususu Komisyonumuzun dikkatine getirmeyi görev biliyorum:

Tasarının 2’nci maddesi protokolün teknik eklerine ilişkin yapılacak değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulunun yetkili kılınmasını amaçlamaktadır.

Hükûmet temsilcilerine söz vermeden önce uluslararası anlaşmaların onay süreci hakkında Komisyonumuza bilgi vermek istiyorum.

1982 Anayasası'nın 90'ıncı maddesinin birinci fıkrası uluslararası anlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulması ardından onaylanabileceğini belirtmektedir. Fıkranın yazımından ve aynı maddenin diğer fıkralarıyla birlikte incelenmesinden uygun bulma kanunu uygulamasının anlaşmaların onaylanması için genel kural olduğu sonucuna varılmaktadır.

90'ıncı maddenin ikinci fıkrasında birinci fıkraya bir istisna getirilmiş olup, ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan anlaşmaların devlet maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çıkarılacak uygun bulma kanununa gerek duymadan Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulabileceği belirtilmektedir. Bu anlaşmaların iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulması da gerekmektedir. Bu fıkranın uygulama alanı, birazdan üzerinde konuşacağımız aynı maddenin üç ve dördüncü fıkraları göz önüne alındığında aslında çok dardır.

90'ıncı maddenin üçüncü fıkrasında da birinci fıkraya getirilen istisnalar düzenlenmekte ve hangi anlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilecek uygun bulma kanununa ihtiyaç duymadan Bakanlar Kurulu kararnamesiyle onaylanabileceği düzenlenmektedir. Bu istisnalar, yürütme organını bazı anlaşmalar bakımından Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermek yükümlülüğünden kurtarmakta, hatta bazı anlaşmaların Resmî Gazete'de yayınlanmadan yürürlüğe konulmasına imkân tanımaktadır. Özetle, bu fıkroda uygulama anlaşmalarıyla kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari anlaşmaların onaylanabilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından uygun bulma kanunu çıkartılmasına ihtiyaç bulunmadığı belirtilmektedir. Uygulama anlaşmaları bugün görüşeceğimiz toplantı bakımından konumuz dışında olduğu için onlara değinmiyorum. Ancak hemen belirtmek istiyorum ki kanunun verdiği yetkiye dayanarak uygun bulma kanununa ihtiyaç olmaksızın onaylanabilecek anlaşmaların uygulama anlaşmalarından farkı, ekonomik, ticari, teknik ve idari konularla sınırlandırılmış olmalarıdır.

Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin dördüncü fıkrasında ise Türk kanunlarına değişiklik getirecek her türlü anlaşmanın birinci madde hükmüne tabi olup, uygun bulma kanununa ihtiyaç duyduğu belirtilmiştir. Görüldüğü gibi, Anayasa'ya göre iki grup milletlerarası anlaşma vardır.

Birinci grup anlaşmaların bağlayıcılık kazanması için önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin ilk fıkrasına göre bir uygun bulma kanununu kabul etmesi gerekmektedir. Anayasa'ya göre bu anlaşmaların bağlayıcılık kazanması için olağan yol budur. Bununla birlikte, Anayasa ve birazdan değineceğim 244 sayılı Kanun bir ikinci grup anlaşmanın geçerlilik kazanması için herhangi bir uygun bulma kanununa gerek duymadan Bakanlar Kurulu yetkili olabileceğini öngörmektedir. Şayet Anayasa'nın ve kanunların öngördüğü bir biçimde Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesi gereken bir uluslararası anlaşma Türkiye Büyük Millet Meclisinde uygun bulunmadan Bakanlar Kurulu tarafından onaylanırsa bu bir yolsuz

onay teşkil edecektir. Yolsuz onay durumunda ise ilgili anlaşma hükümleri mahkemelerde görülmekte olan bir davada ilgili mahkemelerce uygulanmayacak, usulüne uygun olarak yürürlüğe girmeyen uluslararası anlaşma hükümleri ihmal edilerek varsa konuyla ilgili yürürlükte bulunan konuyla ilgili Türk kanunları, yani Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen kanunlar ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Anayasa’da veya 244 sayılı Kanun’da uluslararası anlaşmaların değiştirilmesiyle ilgili hüküm bulunmamaktadır. Gündemin son sıralarındaki maddelerde üzerinde tartışma açacağımız çekince ve beyanlar konusu da Anayasa ve 244 sayılı Kanun’da düzenlenmemiştir. Bu konular, uygulamadaki teamüller çerçevesinde yürütülmektedir.

244 sayılı Kanun hakkında da kısaca bilgi vermek istiyorum Komisyonumuza. 31/05/1963 tarihli ve 244 sayılı Milletlerarası Anlaşmaların Yapılması, Yürürlüğü, Yayınlanması ve Bazı Anlaşmaların Yapılması İçin Bakanlar Kuruluna Yetki Verilmesi Hakkındaki Kanun, 1961 Anayasası’nın yürürlüğe girmesinden sonra yeni Anayasa’nın yeni hükümlerine göre anlaşmaların akdedilmesini düzenlemek üzere hazırlanmıştır. Bu Kanun, anlaşmaların akdedilmesi konusunda kurallar koymakta ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin uygun bulma kanununa ihtiyaç duymadan onaylanabilecek anlaşmalar konusunda Bakanlar Kuruluna yetki vermektedir. 244 sayılı Kanun, 1982 Anayasası döneminde de uygulanmaya devam etmektedir. Zira, uluslararası anlaşmalarla ilgili Anayasa hükümleri 61 ve 82 anayasalarında hemen hemen aynı şekilde düzenlenmiştir. 244 sayılı Kanun’un 2 ve 5’inci maddelerinde az önce bahsettiğim Anayasa’nın 90’ıncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından uygun bulma kanunu çıkarılmasına gerek olmayan durumlar ifade edilmiştir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi kararları ve literatür incelendiğinde kanunla Bakanlar Kuruluna verilecek yetkinin 244 sayılı Kanun gibi genel nitelikte bir kanunla veya görüşmekte olduğumuz tasarinin kanunlaşması hâlinde genel kapsamı olmayan sadece belirli bir anlaşma için kabul edilen kanunla da verilmesi mümkündür.

Anlaşmaların Türk hukukuna göre Resmî Gazete’de yayınlanması ve yürürlüğe girmesi hakkında da kısaca bazı bilgiler vermek istiyorum. 244 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde uluslararası anlaşmanın onaylanmasına ve yürürlük tarihinin Resmî Gazete’de yayınlanmasına ilişkindir. 3’üncü maddenin birinci fıkrasının ikinci paragrafına göre onaylama ve katılma konusu olan milletlerarası anlaşmanın Türkçe metni ile anlaşmada muteber olduğu belirtilen dil veya dillerden biriyle yazılmış metni onay kararnamesine ekli olarak Resmî Gazete’de yayınlanmalıdır. 244 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci paragrafına göre ise, bir milletlerarası anlaşmanın veya Türkiye Cumhuriyeti’ni bağlayan bir milletlerarası anlaşmanın belli hükümlerinin Türkiye Cumhuriyeti bakımından yürürlüğe girdiği, bir milletlerarası anlaşmanın uygulama alanının değiştiği, uygulanmasının durdurulduğu veya sona erdiği tarihlerde ayrı bir Bakanlar Kurulu kararnamesiyle tespit olunarak Resmî Gazete’de yayınlanmalıdır. Böyle bir milletlerarası anlaşma bu

yürürlük tarihinin tespitine dair Bakanlar Kurulu kararnamesinde belirtilen yürürlüğe giriş tarihinde kanun kuvvetini kazanmaktadır.

Bu genel bilgileri verdikten sonra Komisyonumuza, tasarıyla ilgili bazı konulara da değinmek istiyorum. Daha önce Türkiye, 1974 tarihli Sözleşme için uygun bulma kanunu çıkartmamıştır ve sadece 1980 senesinde onay kararnamesiyle sözleşmeye taraf olmamız onaylanmıştır. Bu Sözleşme'ye değişiklik getiren protokol için şimdi uygun bulma kanunu çıkartıyoruz. 74 Sözleşmesi için yapılacak bir şey yok, daha önce uygun bulma kanunu çıkartılmayan bir sözleşme için geriye dönerek uygun bulma kanunu çıkartamayız. Ama bu durum Sözleşmede değişiklik öngören protokol için uygun bulma kanunu çıkartmamıza engel değil. Bu, şu anlama geliyor: 1974 Sözleşmesi'nde değişiklik öngören 1978 Protokolü için uygun bulma kanunu çıkartabiliriz ama acaba Bakanlar Kuruluna tasarıda yer aldığı şekilde yetki verebilir miyiz ve bu Anayasa'ya uygun olur mu? Bu sorunun Komisyonumuzda düşünülmesi ve tartışılmasının doğru olacağını düşünüyorum. Tasarının 2'nci maddesinde Protokolün teknik eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınıyor. Bilindiği gibi Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kanunun verdiği yetkiye dayanılarak ekonomik, ticari, teknik ve idari anlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluluğu yoktur. Anayasa'nın yine 90'ıncı maddesinin dördüncü fıkrasında ise Türk kanunlarında değişiklik getiren her türlü anlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanmasının uygun bulunması gerektiğini hüküm altına almaktadır. Bu durumda, 1974 Sözleşmesi'nde, 1978 Protokolü değiştirilerek yapılan değişiklikleri, ki bunlar da aslında birer uluslararası anlaşma niteliğindedir, Türkiye Büyük Millet Meclisinin uygun bulma kanunu olmadan Bakanlar Kurulunun onaylayabilmesi için Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Türk kanunlarında değişiklik getirmemesi gerekmektedir. 244 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin dördüncü fıkrası daha önce de ifade ettiğim gibi Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ekonomik, ticari, teknik ve idari anlaşmalar için Bakanlar Kuruluna kanunla yetki verilmesi durumunda bunlar için uygun bulma kanunu çıkarılmasına gerek olmadığını düzenlemiştir.

Ben, kişisel olarak tasarının 2'nci maddesinde Anayasa'ya aykırılık görmüyorum. Zira, tasarının 2'nci maddesinde geçen "Protokol'ün teknik eklerine ilişkin değişiklikler" ifadesinin esasen Türk kanunlarına değişiklik getirmeyen değişiklikleri vurgulamak amacıyla kaleme alındığını düşünüyorum. Bu durumda, tasarının 2'nci maddesinde Protokol'de yapılacak değişikliklerin Türk kanunlarına değişiklik getirmemek koşuluyla Bakanlar Kurulunca onaylanıp Resmî Gazete'de yayınlanacağı hükmünün mündemiç olduğunu düşünüyorum. Bu yetkinin neden istendiği konusunda tabiatıyla Hükümet temsilcileri ayrıntılı açıklamalarda bulunacaklardır.

İfade etmemiz gereken bir diğer konu da tasarının 2'nci maddesi sadece görüşülmekte olan Protokol'ün teknik hükümlerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kuruluna yetki veriyor. Bu

durumda eğer görüşülmek olan 1978 Protokolü'nden başka bir uluslararası metinle 1974 Sözleşmesi'nde değişiklik yapılırsa bu değişiklikler Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunmadan Bakanlar Kurulu onaylayamayacaktır.

Son olarak, Protokol'ün 1'inci maddesinde Protokol'ün tek bir eki olduğu belirtilmekte fakat Protokol'ün ekinin de ekleri olduğu için Bakanlar Kuruluna yetki verilecekse “ekler” ifadesinin korunmasının daha doğru olduğunu düşünüyorum. Zaten Bakanlar Kuruluna yetki verilmesinin asıl amacının da Protokol'ün ekinin ekinde yer alan formların güncel tutulabilmesi olduğunu tahmin ediyorum.

Görüşlerimi biraz uzun ifade ettim, ancak bu hususlar sadece bu maddeyle ilgili değil, bundan sonraki dört maddelik tasarılar şeklinde görüşeceğimiz gündem maddeleriyle de ilgilidir.

Bu açıklamalar ışığında, sözü önce Hükûmet temsilcisi sıfatıyla Dışişleri Bakanlığına veriyorum.

Buyurun Sayın Büyükelçi Birnur Fertekligil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL –
Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu konuda Denizcilik Müsteşarlığı bir beyanda bulunmak istiyor müsaadenizle.

BAŞKAN – Tabii.

Buyurun Sayın Zeki Çitçi, Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Sayın Başkanım, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1978 Protokolü 1974 tarihli Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi. Kısaca SOLAS-74 dediğimiz Sözleşme'nin gemilerin denetlenmesi ve belgelendirilmesi hususunu düzenleyen birinci bölümünü değiştirmektedir. Türkiye, bu Sözleşme'ye 1980 yılından beri taraftır. 78 Protokolü, IMO da 1978 tarihinde kabul edilmiş ve 1980 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Protokol, dünya ticaretinin yaklaşık yüzde 96'sını oluşturan yüz on dört ülke tarafından kabul edilmiştir. 78 Protokolü de yine 1981 ve 88 tarihlerinde iki defa değişikliğe uğramıştır. Tabii, bu Protokol, bahsettiğimiz gibi dünya deniz ticaretinin yüzde 94'ü tarafından kabul edildiği için daha çok standart denetim ve belgelendirme sistemi uygulanmaktadır ve pratikte bunun, aradan epey zaman geçtiği için 74'ten beri pek çok değişikliğe uğramıştır. Dolayısıyla, bu Protokol'e katılmamızın devletimize, ülkemize, sektöre bir sakıncası olmayacağını düşünmekteyiz. Dolayısıyla, IMO'da ülkemizin prestijinin kazanması, IMO'da hazırlanan ülke performans cetvellerine olumlu etki sağlanması, yine gemilerin denetlenmesi ve belgelendirilmesi hususlarında referans olması açısından bu Protokol'e katılmamızda fayda mülahaza edilmektedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

1974 DENİZDE CAN EMNİYETİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN 1978 PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 17 Şubat 1978 tarihinde kabul edilen “1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1978 Protokolü” ne katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Söz konusu Protokolün teknik eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/504) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu üzerinde Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesine İlişkin Değişikliklerin Kabulüne Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

(1/509) esas numaralı tasarı 24 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi sunulmuş, 10 Kasım 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Hükûmet sözcüsü sıfatıyla Sayın Büyükelçi Birnur Fertekligil, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz önce Sayın Denizcilik Müsteşar Yardımcımızın da ifade ettiği üzere, Uluslararası Denizcilik Örgütü ile Türkiye ilişkileri yakın bir iş birliğine dayanmaktadır. Demin yüce Meclisimizce kabul edilen anlaşmayla bu ve bundan sonraki anlaşmalar Türkiye'nin IMO Konseyinde yer alışı ve 2001 yılında gönüllü üye devlet denetimine girmesiyle de yakından ilgilidir. Türkiye'nin IMO sözleşmeleriyle uyumlu olup olmadığının bundan böyle denetlenmesini teminen Türk mevzuatı ile uluslararası denizcilik faaliyetlerinin uyumlaştırılması büyük bir önem arz etmektedir. Ulusal denizcilik mevzuatımızın küresel düzenlemelerle uyumlu olması, giderek gelişen ve büyüyen denizcilik sektörümüz açısından da önem arz etmektedir.

Şu anda görüşülmekte olan sözleşme de, 1979 tarihli Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi'ne de ülkemiz taraftır. Sözleşme dünya denizlerinde tehlike içinde bulunan kişilere yardım, çeşitli bölgelerdeki arama, kurtarma örgütleriyle denizde arama ve kurtarma çalışmalarına katılanlar arasında iş birliği ve koordinasyonun sağlanmasını öngörmektedir. 98 yılında alınan bir kararla söz konusu Sözleşme'de değişiklik yapılması kabul edilmiştir. Buna göre de Sözleşme'nin teknik düzenlemeler içeren eki gözden geçirilmiş, taraf devletlerin sorumluluklarına açıklık getirilmiş, havacılık ve denizcilik alanlarındaki arama, kurtarma faaliyetlerine ilişkin bölgesel iş birliği çalışmalarına ağırlık verilmesi yönünde hükümler eklenmiştir. 1979 Hamburg Sözleşmesi, özellikle arama, kurtarma bölgelerinin belirlenmesi hususundaki düzenlemesiyle uluslararası platformda sıkça başvurduğumuz bir uluslararası hukuk belgesi niteliğindedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Denizcilik Müsteşarlığı temsilcisi söz alacak mı?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Sayın Büyükelçi gerekçeden bahsettiler, aynı şeyleri tekrarlamak...

BAŞKAN – Tamam, ilave edecek bir şey yoksa...

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Yok efendim.

BAŞKAN – Söz almak isteyen Komisyon üyelerimiz var mı?

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yalnız tasarının 1'inci maddesinde taraf olacağımız kararın tarihi bulunmamaktadır. Bu eksikliği gidermek için hazırlanan önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/509) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“Madde 1.- 18 Mayıs 1998 tarihinde kabul edilen 1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesine İlişkin Değişikliklerin Kabulüne Dair Karara katılmamız uygun bulunmuştur.”

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

1979 DENİZDE ARAMA VE KURTARMA ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN KABULÜNE DAİR KARARA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesine İlişkin Değişikliklerin Kabulü” ne dair karara katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Sözleşmenin teknik hükümler içeren eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/509) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu üzerinde Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 4' üncü maddesine geçiyoruz.

1978 Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin Değişikliklerin Kabulü Hakkında Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/506) esas numaralı tasarı 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Kasım 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Hükümet temsilcisi sıfatıyla Dışışleri Bakanlığına veriyorum.

Buyurun Büyükelçi Birnur Fertekliğil.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

1978 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü tarafından düzenlenen ve yetmiş iki ülkeden temsilcilerin katıldığı bir konferansla kabul edilen Gemi adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme 28 Nisan 1984 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme'ye Türkiye dâhil hâlen yüz elli dört ülke taraf olmuştur. Sözleşme'nin ilk amacı, dünyadaki bütün denizcilerin bu Sözleşme kurallarına uygun ve standart bir şekilde eğitilmelerini temin etmektir. İkinci bir amacı, gemi adamlarına verilecek ehliyet belgelerini standart hâline getirmektir. Üçüncü amaç ise, vardiya tutma esaslarını da standart hâle getirerek denizlerde güvenliği ve emniyeti artırıcı rol oynamaktır.

Söz konusu Sözleşme, 1991 yılında alınan bir kararla değişikliğe uğramıştır. 91 yılında yapılan değişiklikler çerçevesinde “tanımlar” kısmındaki ifadeler gözden geçirilmiş, Sözleşme gerekliliklerinin yerine getirilmesi amacıyla başvuru alan alternatif yöntemler belirli büyüklükteki gemilerde zabıtların belgelendirilmesi ve telsiz operatörlerinin eğitimine ilişkin Sözleşme'nin ek kısmına yeni maddeler eklenmiştir.

Ayrıca, başlangıcından itibaren uluslararası denizcilik alanında ülkeler bakımından bir prestij göstergesi olarak kabul görmesinin yanı sıra, Paris Mutabakat Muhtırası kapsamında yapılan denetimlerde göz önünde bulundurulmuş başlıca kriterlerden biri olması sebebiyle büyük öneme haiz

gönüllü IMO üye devlet denetimine ülkemizin de bu yıl itibarıyla girecek olması ve bu denetim kapsamında değerlendirmeye tabi tutulacak konulardan birinin de ülkemizin ulusal denizcilik mevzuatının uluslararası denizcilik mevzuatıyla uyumlu olması dikkate alındığında, bu yöndeki değişikliklere katılmamızın önemi takdir edilebilecektir. Bu değişikliklerin Bakanlar Kurulunca onaylanıp yürürlüğe girmesini teminen takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İlave söylemek istediğiniz bir şey var mı?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – İlave olarak, Türk gemi adamlarının yabancı gemilerde rahatlıkla çalışmasını da sağlayacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen Komisyon üyelerimiz var mı?

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesinde taraf olacağımız kararın tarihi bulunmamaktadır. Bu eksikliği gidermek için hazırlanan önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/506) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“Madde 1.- 22 Mayıs 1991 tarihinde kabul edilen 1978 Gemi adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin Değişikliklerin Kabulü Hakkında Karara katılmamız uygun bulunmuştur.”

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

1978 GEMİADAMLARININ EĞİTİM, BELGELENDİRİLME VE VARDİYA STANDARTLARI HAKKINDA ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN KABULÜ HAKKINDA KARARA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “1978 Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme'ye İlişkin Değişikliklerin Kabulü” hakkında Karara katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2' nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Anılan Sözleşme'nin teknik hükümler içeren eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/506) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 5' inci maddesine geçiyoruz.

Uluslararası Deniz Trafiğinin Kolaylaştırılması Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/507) esas numaralı tasarı da 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Kasım 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü, Dışişleri Bakanlığına temsilcimiz Büyükelçi Birnur Fertekligil'e veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL –
Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Uluslararası Deniz Trafiğinin Kolaylaştırılması Sözleşmesi 1965 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü bünyesinde kabul edilmiştir. Bu Sözleşme'yle uluslararası sefer yapan gemilerin varış, kalkış ve kalkışlarına ilişkin resmî işlemleri, istenilen evrak ve usulleri basitleştirilerek ve asgariye indirilerek deniz trafiğini kolaylaştırmak amaçlanmıştır. Türkiye'nin limanları ile uluslararası

suyolu niteliğine sahip boğazlarında artan trafik yoğunluğu da göz önüne alınarak söz konusu Sözleşme'ye taraf olmamızın yararlı olacağı ve önem taşıdığı düşünülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – İlave bir şey var mı?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Yok efendim, Büyükelçinin gerekçesine katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimizden söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Bak.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi uluslararası denizcilik sektörünün anayasası niteliğinde olan bu sözleşmeler STCW-78, Safety Of Life At Sea 1974-78 ve en sonunda FAL Sözleşmesi gerçekten denizcilik sektörünün yürütülmesinde, gemilerin standartlarında ve bunları kullanan zabitlerin ve gemicilerin standartlarını belirleyen yönetmelikler. Şimdi, öncelikle ben Vessel Traffic System, yani bizim boğaz trafiğimizi yönettiğimiz VTS sistemini kurduk tabii biz. Bunu kuralı yanılmıyorsa yedi yıl falan oldu. Çanakkale'de de kulelerimiz var, hem Çanakkale'de hem boğaz trafiğinde. Şimdi, tabii boğazlarımız gerçekten yoğun bir trafikle karşı karşıya. Yaklaşık yılda 55 bin gemi geçiyor. Bunun da yaklaşık 30 bine yakını tanker. Dolayısıyla, gerçekten ülkemiz özellikle petrol taşımacılığının yoğun olduğu bu coğrafyada önemli bir işlevi yerine getirmiş oldu. IMO'da da geldiği konum itibarıyla de en son bir ay önce yapılan seçimde de gerçekten bütün ülkelerin desteğini alarak dünya denizciliğinde hem kurallara uyuşuyla hem de yetiştirdiği zabitlerle çok iyi noktalara doğru yürümektedir. Öncelikle bunu belirtmek isterim.

Ben de tabii denizciyim, bu eğitimlerin hepsini geçirmiş bir vekil olarak IMO'daki konumumuz nedeniyle de bu sözleşmelerin bir an önce onaylanması gerektiğini düşünüyorum. Tabii, ben de Class 1 Engineer Officer'ım; yaklaşık on yıl oldu ehliyeti alalı, gemilerde de zabitlik yaptık.

Tabii denizcilik sektörü gerçekten kuralları ve ağır bedelleri olan bir sektör. Şu anda ben şunu öğrenmek istiyorum: Biliyorsunuz İzmit Körfezi'nde de yoğun bir trafik var. Artı, bu BTS, Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattıyla da Ceyhan'da oluşacak bir trafik yoğunluğu oluşacak. Burası Ulaştırma Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı bu Ceyhan'da ve İzmit Körfezi'nde de VTS sistemi düşünüyor mu, böyle bir çalışma var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, İzmit yakında faaliyete geçecek, binası bitti komple, teknik ekipmanlar donanımları yapılacak. İskenderun için de ihalesi yapıldı, bazı kuleler bitti. Ancak Mersin'de bölgede yapılması gereken esas

ana kule orada olacak. Yani İzmit bitmek üzere, Mersin’de önümüzdeki yıllarda bitecek. Bu arada İzmir de var, o da bitmek üzere efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

ULUSLARARASI DENİZ TRAFİĞİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI SÖZLEŞMESİNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Nisan 1965 tarihinde Londra’da kabul edilen “Uluslararası Deniz Trafikinin Kolaylaştırılması Sözleşmesi” ne katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2’nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Sözleşmenin teknik hükümleri içeren ekine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/507) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon Raporu üzerinde Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyorum.

Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/505) esas numaralı tasarı 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 10 Kasım 2011 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Buyurun Sayın Ferteklil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Deniz yolu taşımacılığında konteyner kullanımı, yük taşımacılığını standart hâline getirmek, maliyetleri azaltmak ve emniyeti artırmak avantajlarını taşımaktadır.

Konteyner taşımacılığını kolaylaştırmak ve konteynerlerin yüksek güvenlikle taşınabilmelerini sağlamak üzere 1972 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü himayesinde Londra'da Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme kabul edilmiş ve bu sözleşme 1977 yılında yürürlüğe girmiştir.

1972 Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme temel iki amaç taşımaktadır. İlki, içinde yüklerin taşındığı çelik kaplar olan konteynerler için dünyada genel kabul görmüş sağlamlık ölçülerini belirlemek, bu ölçütler kapsamında da harmonize edilmiş test ve denetim yöntemleriyle bu konteynerlerin tüm üye devletlerde uygun aralıklarla denetimlerden ve testlerden geçmesini sağlamaktır.

Bir diğer amaç ise, tüm taşıma modlarına uygun şekilde harmonize edilmiş uluslararası emniyet kuralları yoluyla devletler arasında konteyner trafiğini kolaylaştırmaktır. İçinde hem normal paketli yükler hem de tehlikeli yük taşınan konteynerlerin uluslararası standartlara uygunluğu, sertifikasyonu ve testi azami önem arz etmektedir. Bu bağlamda, bu çerçevede onay almış konteynerlerin daha güvenli olacağı düşünülmektedir. Uluslararası ticarette kullanılan konteynerlerin çok büyük bir kısmı bu kapsamda yer almaktadır. Sadece özel olarak hava yolu taşımacılığında kullanılmak üzere dizayn edilmiş bazı konteynerler kapsam dışı bırakılmıştır, diğerleri hep bu sözleşme kapsamına girmektedir. Sözleşmeye hâlen taraf olunmaması ve bu konuda ulusal mevzuatın yeterli olmaması nedeniyle, konteynerlerin güvenlik belgesinin olup olmadığı veya bu belgenin geçerli olup olmadığı konusunda bir denetim yapılamamaktadır. Söz konusu sözleşme kapsamındaki konteynerlerin yapısal ya da evrak üzerindeki denetimleri ancak 1972 sözleşmesine taraf bir ülke tarafından yapılabilir. Sözleşme kapsamında herhangi bir kuruluşun belge verebilmesi için taraf devlet idaresi tarafından yetkilendirilmesi gerekmektedir.

Ülkemiz 1972 Sözleşmesi'ne taraf olmadığından ulusal klas kuruluşu olan Türk Loydu ve benzer kuruluşlara Denizcilik Müsteşarlığımızca yetki verilebilmesi mümkün olamamaktadır. Bu

yetki, diğer taraf ülkelerce ülkemizde faaliyet gösteren bazı kuruluşlara verilmektedir. Dolayısıyla, 1972 sözleşmesine taraf olmamız önem ve ivedilik arz etmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sizin ilave etmek istediğiniz bir şey var mı?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, ilave olarak Türkiye'deki konteyner üretiminin yaygınlaştırılması, kolayca üretilebilmesi, konteynerlerin uluslararası ticarete rahatça dolaşabilmesi, Türk firmalarına ait ve Türkiye'deki dolaşımlarının daha rahat olması, liman işçilerinin ve taşımacılık çalışmalarının, gemi adamlarının can emniyetinin artırılması açısından da fayda mülahaza etmekteyiz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

EMNİYETLİ KONTEYNERLER HAKKINDA ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme”ye katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Sözleşme'nin teknik hükümler içeren eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/505) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde, Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 7'nci maddesine geçiyoruz.

2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/329) esas numaralı Tasarı, 23'üncü Yasama Döneminde 10 Nisan 2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve (1/571) esas numarasıyla Komisyonun 23 Mart 2011 tarihli toplantısında oy birliğiyle kabul edilmiştir, ancak tasarı Genel Kurulda görüşülememiği için kadük olmuştur.

Tasarının tali komisyonu olan Çevre Komisyonunun 26 Ekim 2011 tarihli toplantısında benimsediği olumlu görüşü içeren rapor da üyelerimize dağıtılmıştır.

Tasarı 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşme'ye beyanla katılmamız amacıyla hazırlanmıştır.

Sözü Dışışleri Bakanlığımız temsilcisi Büyükelçi Birnur Fertekligil'e veriyorum.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2001 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü bünyesinde kabul edilen Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşme, gemilerin deniz suyuna maruz kalan kısımlarına istenmeyen organizmaların tutunmasını ve çoğalmasını engellemek için kullanılan sistemlerin deniz çevresine verebileceği zararların önlenmesi için bu sistemlerde bazı maddelerin kullanımını yasaklamaktadır.

Bu çerçevede, taraf devletler kendi bayrağını taşıyan gemilerde ve kendi bayrağını taşımasa bile yetkisi altında işletilen liman, tersane ve kıyı ötesi terminallerine uğrayan tüm gemilerde paslanma önleyici sistemlerin kullanılmasını engelleme veya sınırlandırma taahhüdü altına girmektedirler.

Avrupa Birliği ise 2003 yılında kabul ettiği bir direktifle, sözleşmeyle yasaklanan organik tutunma önleyici sistemleri taşıyan gemileri Ocak 2008'den itibaren AB limanlarına almamaya başlamıştır. Bu nedenle, sözleşmenin onaylanması gemi sicilimize kayıtlı gemilerin AB direktifinden

kaynaklanan bir yaptırımla karşılaşmasını engelleyeceği gibi, ulusal mevzuatımızın uluslararası standartlarla uyumlu hâle getirilmesi açısından da önem taşıdığı düşünülmektedir.

Öte yandan, sözleşme imzalanırken, sözleşme metnindeki Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne yapılan atıflara ilişkin olarak Türkiye tarafından bir beyanda bulunulmuş ve Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin uluslararası teamül hukukunu yansıtmadığına dikkat çekilmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Denizcilik Müsteşarlığımız, Sayın Çitçi, söz almak ister misiniz?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, ilave olarak, eskiden gemilerin su altı kısmı bu kurşun, bakır, kabuklu hayvanlardan korumak için daha çok böyle kalay alaşımlı maddelerle kaplanırdı, fakat daha sonra bunların deniz ekonomisine zarar verdiği meydana çıktı, bunun için de bizim Türkiye'deki boya endüstrimiz de tabii gelişti, sistem üretim yapmaya hazır durumda. Dolayısıyla, bu boyaların zararlarını ortadan kaldırmak amacıyla, gerek deniz çevresinin gerek deniz ekonomisinin korunması, yine ülkemize gelen bu tür gemilerin etkin şekilde denetlenmesi açısından sözleşmeye katılmamız uygun görülmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen komisyon üyelerimiz varsa söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Bak.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada şunu da sormak istiyorum: Balans tanklarıyla bu sözleşmenin alakası var mı? Yani biliyorsunuz balans suyuyla beraber gelen organizmalarla...

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – O farklı, o da gelecek.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

2001, GEMİLERDEKİ ZARARLI ORGANİK TUTUNMA ÖNLEYİCİ SİSTEMLERİN KONTROLÜNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşme'ye beyan ile katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/329) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde, Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyoruz.

2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/460) esas numaralı Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde 27 Nisan 2011 tarihinde Meclise sunulmuş, fakat Komisyona havale edilmeden kadük olmuştur.

Tasarının tali komisyonu olan Çevre Komisyonunun 26 Ekim 2011 tarihinde toplantıda benimsediği olumlu görüşe ilişkin raporu da üyelerimize dağıtılmıştır.

Tasarı, 2009, Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi'nin çekinceyle birlikte onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlanmıştır.

Sözleşmeye çekince eklenmesi öngörülmekte, ancak sözleşmenin "Genel Yükümlülükler" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasında, taraf devletlerin sözleşme hükümlerini tam ve eksiksiz olarak yürürlüğe koymakla yükümlü olduğu düzenlenmektedir, sözleşmenin diğer maddelerinde de sözleşmeye çekince konulabileceğine dair bir hüküm yer almamaktadır.

Şahsen sözleşmeye çekince koymayalım demek istemiyorum, ancak ileride çekincenin geçerliliği konusunda usul bakımından bir sıkıntı yaşayıp yaşamayacağımızı da merak ediyorum.

Bu sorumla birlikte ilk sözü Dışışleri Bakanlığına veriyorum.

Buyurun Sayın Fertekligil.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL –
Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gemi geri dönüşümü, ekonomik ömrünü tamamlamıő olan gemilerin seferlerden çekilmesiyle yerlerine daha güvenli ve çevreye duyarlı gemilerin üretildiği teknolojik bir süreçtir.

Geri dönüşüm sanayisinin ülke ekonomisine sağladığı faydaları, ham madde, katma değeri ve istihdam olarak üç başlık altında gerçekleşmektedir. Bu sahadaki gelişmelere paralel olarak, bu sözleşme geri dönüşümün insan sağlığına ve çevreye olan olumsuz etkilerinin asgariye indirilmesine yönelik tedbirler ile denetim ve iş birliği mekanizmaları tesis etmektedir.

Sözleşmenin 15'inci maddesinde belirtilen 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne ülkemizin taraf olmaması nedeniyle, bahse konu sözleşme dâhil olmak üzere uluslararası belgelere yapılan atıfların Türkiye'yi bağlamayacağına ve sözleşmenin imzalanmasının, ülkemizin bahse konu belgelere ilişkin hukuki tutumunda bir değişiklik olarak yorumlanamayacağına dair bir açıklamamız bulunmaktadır.

Mevcut veriler ışığında, bu sektörün ilerleyen yıllarda artan hızla büyüme sergilemesi beklenmektedir. Bu nedenle, denizle çevrili ülkeler tarafından bu sektöre verilecek önemin daha da artacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu çerçevede, Uluslararası Denizcilik Örgütü himayesinde Çin'de imzaya açılan 2009, Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi, ülkemiz açısından da önemli faydalar sağlayacak nitelikte bir hukuki metindir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Siz söz almak istiyor musunuz?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, ilave olarak, geri dönüşüm sektörü özellikle Aliaga bölgesinde faaliyet göstermekte, doğrudan doğruya 1.800 kişi şu an çalışmakta, yan sanayi olarak 8 bin insan çalışmakta ve gemi dönüşümünde Türkiye dünyada 5'inci sırada. Dolayısıyla, bizim sektörümüz bu iş için hazır, yani her türlü altyapı hazır. Dolayısıyla, bunun kabul edilmesi hâlinde diğer dünya ülkeleri de bunun sökümünde ülkemizi tercih edeceklerdir. Dolayısıyla, ülkemiz ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**2009 GEMİLERİN EMNİYETLİ VE ÇEVREYE DUYARLI GERİ DÖNÜŞÜMÜ
HAKKINDA HONG KONG ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 26 Ağustos 2010 tarihinde Londra’da imzalanan “2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi” nin çekince ile onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/460) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın komisyon raporu üzerinde, Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 9’uncu maddesine geçiyoruz.

1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Sınırlandırma Miktarlarının Değişikliklerine Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

(1/503) esas numaralı tasarı 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Kasım 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarının tali komisyonu olan Çevre Komisyonunun 17 Kasım 2011 tarihli toplantısında tasarı olumlu görüşle benimsenmiş ve buna ilişkin rapor üyelerimize dağıtılmıştır.

1992 Protokolüyle Değiştirilmiş Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğuyla İlgili Uluslararası Sözleşme’ye çekince ve beyanla birlikte katılmamız, 27 Ocak 2000 tarihli ve 4507 sayılı Kanun’la uygun bulunmuştur, ancak bu kanunda 26 Nisan 2001 tarihli ve 4658 sayılı Kanun’la

değişiklik yapılarak, “çekince ve beyanla” ifadesi 4507 sayılı Kanun’dan çıkarılmıştır. 4658 sayılı sonraki kanun, 9 Mayıs 2001 tarihli ve 24397 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmeye ilişkin Bakanlar Kurulunun onay kararnamesi ise 24 Temmuz 2001 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır, ancak Resmî Gazete’de yayımlanan onay kararnamesinde sözleşmeye beyanlarla birlikte katılması kararlaştırılmıştır.

Kısacası, uygun bulma kanunu önce çekince ve beyanla birlikte kabul edilmiş, sonra bu kanunda değişiklik yapılarak çekince ve beyan olmadan sözleşmeye katılmamız uygun bulunmuş, ama Resmî Gazete’de yayımlanan sözleşmeye ülkemiz adına bir beyan ve bir de çekinceye itiraza ilişkin iki metnin eklendiği görülmektedir. Bunlar geçmişte yapılmış işlemler, bunları bilginize sunmak istedim.

Diğer bir konu, sözleşmeye yukarıda belirtilen uygun bulma kanunları ve onay kararnamesiyle taraf olunurken, onay kararnamesine ekli olarak 1969 Sözleşmesi’nin 1992 Protokolü’yle değiştirilmiş metni yayımlanmıştır.

Eğer ilgili uluslararası kuruluş sözleşmeyi ve bunda yapılan değişiklikleri resmî bir biçimde birleştirmediyse, 1969 tarihli sözleşmeyle 1992 Protokolü’nün Resmî Gazete’de ayrı ayrı yayımlanması daha doğru olurdu diye düşünüyorum, ancak uygulamada sorun çıkmıyorsa, Komisyonumuz bakımından da bir sorun olmayacaktır. Bu konuyu da bilgilerinize sundum.

Son olarak, tasarının 2’nci maddesinde, 1969 petrol kirliliğinden doğan zararın hukuki sorumluluğu ile uluslararası sözleşmenin teknik hükümler içeren eklerinde yapılacak değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmak istenmektedir.

Sözü önce Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Büyükelçim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL –
Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Petrol taşıyan gemilerin verdiği zararın tazmini amacıyla, Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu Hakkında Sözleşme 1969 yılında, zatıalınızce de belirtildiği gibi kabul edilmiştir. Bu sözleşmeyi tamamlamak üzere, petrol kirliliği zararının tazmini için bir uluslararası fonun kurulmasıyla ilgili uluslararası sözleşme 1971 yılında kabul edilmiştir. Uygulamada yeni ihtiyaçların ortaya çıkması ve sözleşmede öngörülen sorumluluk sınırlarının düşük kalması nedeniyle, 1992 yılında kabul edilen protokollerle her iki sözleşmede de değişiklikler yapılarak, 1992 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğuyla İlgili Uluslararası Sözleşme ve 1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Fonun Kurulmasıyla İlgili Uluslararası Sözleşme kabul edilmiştir.

Ülkemiz 1992 tarihli protokolle değiştirilen sözleşmeye taraf olmuştur. 1992 tarihli protokolün 6'ncı maddesinde, petrol kirliliğine yol açan gemi sahibinin sorumluluk sınırları düzenlenmiştir. Bahse konu değişiklik sözleşmesini onaylamak suretiyle, ulusal mevzuatımız ile uluslararası düzenlemeler arasında uyum sağlanacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak istiyor musunuz?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, ilave olarak, zaten bizim Türk donatanlarımız sigorta poliçelerini yaptırmakta, bize ek bir yük getirmeyecek, dolayısıyla limitlerin artırılmasında fayda mülhaza edilmekte, çünkü gerek İstanbul Boğazı'nda gerek Çanakkale Boğazı'nda trafik yoğunluğu dikkate alınırsa, dolayısıyla bu zararların telafisi açısından limitlerin artırılmasında fayda mülhaza etmekteyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen, soru sormak isteyen?

Buyurun Sayın Ediboğlu.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu zararlar tazmin ediliyor da bu kıyıların temizlenmesinde kullanılıyor mu diye merak ettim. Örneğin ben Hatay milletvekiliyim, Samandağ sahilleri sürekli kirli, bu petrol kirliliğinden doğan zararlar tazmin ediliyor ama, o sahiller kirli kalmaya devam ediyor. Bu paralar nerede kullanılıyor diye merak ettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çitçi.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, bu sözleşme daha çok gemilerin çarpışmasına dayalı bir sözleşme. Sayın vekilimizin bahsettiği konuları ihtiva etmemekte, yani çarpışma sonucu doğan zararların önlenmesine yönelik. Gemilerin çarpışması sonucu zarar meydana gelmesi hâlinde sigorta yapılmakta. Çatışma...

MEHMET ALİ EDİPOĞLU (Hatay) – Peki, bu sorunun cevabını alabilir miyim?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, bizim uzmanımız isterseniz cevaplandırsın.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

Kendinizi takdim edin lütfen.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI UZMAN YARDIMCISI FATMA NUR SOYBAŞ – Kıyılarla ilgili zararlara yönelik olarak 5312 sayılı Deniz Kirliliğine Acil Müdahaleye Dair

Kanunumuzun uygulanma alanı bulunmaktadır. Bu kanun kapsamında tazminat talepleri ileri sürülebilme ve bu kanuna göre tazminatlar ödenebilmektedir.

MEHMET ALİ EDİPOĞLU (Hatay) – Tazminat alınmasına bir itirazım yok da kıyılar kirli kalmaya devam ediyor, o zararlılar da kıyılarda birikmiş oluyor, onlar temizlenecek mi?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI UZMAN YARDIMCISI FATMA NUR SOYBAŞ – Temizlik konusunda da bu yine 5312 sayılı Kanun'a göre temizlik çalışmaları yapılabilen.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRÜ RECEP ŞAHİN – Teşekkür ederim.

Efendim, sözleşmede ifade edildiği üzere bir çatışma olduğu zaman ortaya çıkan petrol kirliliği eğer kıyıyı etkiliyorsa, bu kıyının temizlenmesiyle ilgili tazmin ve masrafların karşılanmasında kullanılacaktır, ancak bu çatışmadan mütevellit olmayan, kaynaklanmayan kıyı kirliliği tabii ki bu kapsam dâhilinde değil. Bu konuda diğer kirlilikler olabilmekte kıyılarda. Tabii, kaynağına bakmak gerekiyor sayın vekilim, kaynağında önlemek gerekiyor, çöp depo sahaları vesair. Ancak Hatay sahillerinde sınır ötesi gelen, birtakım akıntılarla gelen bir kirlenmenin de olduğunu biz biliyoruz. İkili işbirlikleriyle de bunların önlenmesi mümkün.

Diğer taraftan, kendi ülkemizde de düzenli depolama tesisleri kurularak -sonuç olarak bu atıklar bir şekilde taşınıyor, işte, kıyılar bir şekilde kirleniyor- dolayısıyla düzenli depolama tesislerinin yurt sathında yaygınlaştırılması son derece önemlidir ve bizim Bakanlığımızın önemli bir hedefi ve politikasıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bak.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle PNI kulüplere ödenen, armatörlerimizin gemiler için ödediği primler içerisinde bu yer alıyor mu? Bu tazminat PNI kulübe ödenen primler içerisinde yer alıyor mu?

İkincisi, bir de SDR'nin açılımı. Artırılıyor ya, bu SDR'nin açılımı neyse onun açıklamasını rica ediyorum.

Üçüncü bir soru da 2011 yılında veya 2010 yılında ne kadar tazminat toplanmış mesela? Böyle herhangi bir çatışma olmadı ama, belki limanı kirletirken veya şey yaparken, bu toplanan tazminatlar ne kadar? Bir bilginiz varsa, verirsiniz teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çitçi.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Efendim, uzmanımız bu konuda bilgi verecek.

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI UZMAN YARDIMCISI FATMA NUR SOYBAŞ – SDR olarak tabir ettiğimiz durum özel çekme hakkı. Bu IMF tarafından belirlenen bir para birimi. Bizim uluslararası sözleşmelerde kullanılan, daha çok tazminat konularında bir para birimi olarak karşımıza çıkmakta, bu da 4 para biriminin ortak olarak alınması sonucu oluşan bir birim. Bunda yüzde 44 ABD doları, yüzde 11 İngiliz sterlini, yüzde 11 Japon yeni ve yüzde 34 euro bileşiminden oluşan bir para birimi. Bu yine IMF tarafından her gün güncelleniyor, şu andaki karşılığı da yaklaşık olarak 1,54 Amerikan doları 1 SDR ve 2,9 Türk lirasına tekabül etmekte. Uluslararası sözleşmelerin kullandığı hesap birimi olarak SDR karşımıza çıkmakta.

PNI konusunda da bu sözleşmedeki sorumluluk konusunu kısacak özetlersem, bu hukuki sorumluluk sözleşmesiyle gemi donatanlarına sigorta yapılması zorunluluğu getirilmekte, 2 bin tondan daha fazla petrol taşıyan gemiler için sigorta zorunluluğu doğmakta. Bu sigorta zorunluluğu ile de taraf devletler sertifika düzenliyorlar gemiler için, bu sertifikaya bağlı olarak da gemilerin PNI sigortası alma zorunluluğu doğmuş oluyor dolaylı olarak. PNI sigortası sonucunda da gemilerin herhangi bir petrol kirliliğine karışmaları hâlinde, üçüncü kişilere vermiş olduğu zararlar geminin sigortacısı tarafından ödeniyor. Mali sorumluluk sigortası olarak karşımıza çıkıyor. 150 bin tondan fazla petrol taşıyan gemiler fona katkı sağlıyorlar. Hukuki sorumluluk sözleşmesiyle sigortacı tarafından karşılanamayan miktar fon bünyesinde yapılan katkılar sonucu zarar gören taraflara ödeniyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesinde düzeltilmesi gereken bir ifade şekli olduğunu düşünüyoruz. Bu ifadenin düzeltilmiş şekliyle hazırlanan önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Madde 1- 18 Ekim 2000 tarihinde kabul edilen 1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğuyla İlgili Uluslararası Sözleşme'yi değiştiren 1992 Protokolü'nün sınırlandırma miktarının değişikliklerine dair karara katılmamız uygun bulunmuştur.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Şekil uygun mu Sayın Çitçi?

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – Uygundur efendim.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1969 PETROL KİRLİLİĞİNDEN DOĞAN ZARARIN HUKUKİ SORUMLULUĞU İLE İLGİLİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYİ DEĞİŞTİREN 1992 PROTOKOLÜNÜN SINIRLANDIRMA MİKTARLARININ DEĞİŞİKLİKLERİNE DAİR KARARA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Uluslararası Denizcilik Örgütü’nün 18 Ekim 2000 tarihinde kabul edilen “1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Sınırlandırma Miktarlarının Değişiklikleri” ne dair karara katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Sözleşmenin teknik hükümler içeren eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/503) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın komisyon raporu üzerinde, Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin son maddesine geçiyoruz.

1971 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Tazminat Limitleri Değişikliklerine Dair Karara Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

(1/508) esas numaralı tasarı 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Kasım 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarının tali komisyonu olan Çevre Komisyonunun 17 Kasım 2011 tarihli toplantısında tasarı olumlu görüşle benimsenmiştir ve buna ilişkin rapor üyelerimize dağıtılmıştır.

1992 Protokolü'yle değiştirilmiş 1971 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşme'ye çekinceyle birlikte katılmamız 27 Ocak 2000 tarihli ve 4508 sayılı Kanun'la uygun bulunmuştur, fakat bu kanunda 26 Nisan 2001 tarihli ve 4658 sayılı Kanun'la değişiklik yapılarak, ekli çekinceyle ifadesi 4508 sayılı Kanun'dan çıkarılmıştır. 4658 sayılı sonraki Kanun 9 Mayıs 2001 tarihli ve 24397 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sözleşmeye ilişkin Bakanlar Kurulunun onay kararnamesi ise 18 Temmuz 2001 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak Resmî Gazete'de yayımlanan onay kararnamesinde sözleşmeye beyanla birlikte katılmamızın kararlaştırıldığı görülebilmektedir. Kısacası uygun bulma kanunu önce çekinceyle birlikte kabul edilmiş, sonra bu kanunda değişiklik yapılarak çekince olmadan sözleşmeye katılmamız uygun bulunmuş ama Resmî Gazete'de yayımlanan onay kararnamesine baktığımızda sözleşmeye ülkemiz adına bir beyan eklendiği görülmektedir. Bu konuyu da bilgilerinize sunuyorum.

Diğer bir konu, sözleşmeye yukarıda belirtilen uygun bulma kanunları ve onay kararnamesiyle taraf olunurken Resmî Gazete'de 1971 Sözleşmesi'nin 1992 Protokolü'yle değiştirilmiş metni yayımlanmıştır. Eğer ilgili uluslararası kuruluş sözleşmeyi ve bunda yapılan değişiklikleri resmî bir biçimde birleştirmediyse 1971 tarihli Sözleşme ile 1992 Protokolü'nün Resmî Gazete'de ayrı ayrı yayımlanması daha doğru olurdu diye düşünüyorum ancak yine uygulamada sorun çıkmıyorsa Komisyonumuz bakımından da bir sorun olmayacaktır. Bu konuyu da bilgilerinize sundum.

Son olarak tasarının 2'nci maddesinde 1971 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulmasıyla İlgili Uluslararası Sözleşme'nin teknik hükümler içeren eklerinde yapılacak değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmak istenmektedir.

Sözü önce Dışişleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Fertekliğil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL –
Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Petrol taşıyan gemilerin verdiği zararın tazmini amacıyla 1969'da Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu Hakkında Sözleşme kabul edilmiş. 1971 yılında ise bu sözleşmeyi tamamlamak üzere Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulmasıyla İlgili Uluslararası Sözleşme kabul edilmiştir. Uygulamada doğan yeni ihtiyaçlar ve sözleşmelerde öngörülen tazminat sınırlarının, sorumluluk sınırlarının düşük kalması nedeniyle 1992 yılında kabul edilen protokollerle her iki sözleşmede değişiklikler yapılmış ve 1992 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın

Hukuki Sorumluluğuyla İlgili Uluslararası Sözleşme ve Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Fonun Kurulmasıyla İlgili Uluslararası Sözleşme kabul edilmiştir. Ülkemiz her ikisine de taraf olmuştur. 2000 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü Hukuk Komitesinde alınan bir kararla sözleşme konusu zararların tazminat oranları Dünya Bankası verileri ışığında, enflasyon oranı dikkate alınarak yeniden belirlenmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çiftçi, ilave etmek istediğiniz husus...

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI M. ZEKİ ÇİTÇİ – İlave yok efendim.

BAŞKAN – Üyelerimizden söz almak isteyen? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesinde yine değiştirilmesi gerektiğini düşündüğümüz bir ifade vardır. Bu değiştirilmiş hâliyle hazırlanan 1’inci madde önergesini okutuyorum:

1971 PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ TAZMİNİ İÇİN BİR ULUSLARARASI FONUN KURULMASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYİ DEĞİŞTİREN 1992 PROTOKOLÜNÜN TAZMİNAT LİMİTLERİ DEĞİŞİKLİKLERİNE DAİR KARARA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Uluslararası Denizcilik Örgütü’nün 18 Ekim 2000 tarihinde kabul edilen “1971 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1992 Protokolünün Tazminat Limitleri Değişiklikleri”ne dair karara katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Sözleşmenin teknik hükümler içeren eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşölmekte olan (1/508) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

Sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yoksa Komisyonun toplantısını kapatacağım.

Bu arada, öncelikle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni yasama döneminin açılışından beri Dışışleri Komisyonumuz gerçekten iftihar edebileceğimize bir performans göstermiştir. Bugüne kadar 118 uluslararası anlaşmayı bu Komisyon kabul etti ve bunların da 19'u Genel Kurulda kabul edildi. Hepinize çalışmalarda gösterdiğiniz katkılar ve feragat dolayısıyla teşekkür ediyorum.

Bundan sonraki toplantımız 4 Ocak Çarşamba günü saat 11.00'de olacak. Bu nedenle hepinizin yeni yılını kutluyorum. Yeni yılda sağlık, mutluluk, başarı dolu bir yeni yıl temenni ediyorum.

Bürokrat arkadaşlarımıza da verdikleri katkılardan dolayı -bugün ve bundan önce- içten teşekkürlerimizi sunuyoruz Komisyon adına.

Hepinize iyi yıllar, iyi günler diliyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 12.36